

TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC
KHOA KHOA HỌC XÃ HỘI

ĐỀ CƯƠNG HỌC PHẦN
**THI PHÁP VĂN HỌC TRUNG ĐẠI VÀ VIỆC GIẢNG DẠY VĂN HỌC
TRUNG ĐẠI Ở NHÀ TRƯỜNG PHỔ THÔNG**

1. Thông tin về giảng viên biên soạn đề cương

* Giảng viên 1

- Họ và tên: Trần Quang Dũng
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Thời gian làm việc: Các ngày trong tuần (từ 8h00 đến 11h00)
- Địa điểm làm việc: Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Địa chỉ liên hệ: Bộ môn Văn học VN, Khoa KHXH, Trường ĐH Hồng Đức.
- Điện thoại: 0989.091.116
- Email: tranquangdungdhhd@gmail.com
- Các hướng nghiên cứu chính:

Tổng quan về văn học Việt Nam; Văn học Việt Nam từ thế kỷ X đến hết thế kỷ XIX; hệ thống thể loại văn học Việt Nam thời trung đại; tiến trình thơ Nôm Đường luật; kiểu tác giả và cá tính sáng tạo trong văn học Việt Nam trung đại; văn học trung đại Việt Nam từ góc nhìn văn hóa...

* Giảng viên 2

- Họ và tên: Lê Thị Nương
- Học hàm, học vị: Tiến sĩ
- Mobile: 0915568186
- Email: lenuong1010@gmail.com

2. Thông tin chung về học phần

- Tên môn học: *Thi pháp văn học trung đại và việc giảng dạy văn học trung đại ở nhà trường phổ thông*
- Mã môn học: HĐTĐ

- Môn học: - bắt buộc:

- Số tín chỉ: 2

- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:

+ Lý thuyết, bài tập: 18

+ Kiểm tra thường xuyên: 2

+ Thực hành: 8

+ Kiểm tra giữa kỳ (tiểu luận): 2

+ Thảo luận: 12

+ Kiểm tra cuối kỳ:

+ Tự học: 90

- Địa chỉ các khoa/bộ môn phụ trách môn học: Bộ môn Văn học VN,
P.322. Nhà A6, CS chính, Trường ĐH Hồng Đức

3. Mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần

3.1. Mục tiêu của học phần

- *Kiến thức*: Học phần hướng tới những mục tiêu sau:

Người học có được kiến thức chuyên sâu về thi pháp học, các đặc điểm cơ bản của văn học trung đại Việt Nam. Người học hiểu, trình bày, giải thích được quan niệm nghệ thuật về con người, về không gian, thời gian trong văn học trung đại Việt Nam. Xác định và phân loại được hệ thống thể loại văn học trung đại Việt Nam. Những tính chất đặc thù của thi pháp văn học trung đại trong tương quan với văn học dân gian, văn học hiện đại.

- *Kỹ năng*:

Người học có kỹ năng vận dụng sự hiểu biết về thi pháp để phân loại, so sánh các hệ thống thể loại trữ tình, thể tự sự, kiểu loại hình tác giả, quan niệm nghệ thuật về con người, quan niệm về không gian, thời gian.

- *Thái độ*:

Người học có thái độ chủ động, tích cực, sáng tạo trong việc vận dụng những kiến thức lí thuyết và thực tiễn về thi pháp học trong nghiên cứu và giảng dạy văn học sử. Có ý thức giữ gìn, truyền bá và bảo lưu những giá trị văn chương Việt Nam thời trung đại, đặc biệt là các sáng tác của các nhà thơ, nhà văn hóa lớn.

3.2. Chuẩn đầu ra của học phần

Sau khi học xong học phần, học viên đạt được các tiêu chuẩn sau đây:

- *Kiến thức*: Người học thông hiểu những khái niệm thi pháp, văn học trung đại; nhận diện và hệ thống hóa các vấn đề liên quan đến thi pháp văn học trung đại Việt Nam.

- *Kỹ năng*: Người học có khả năng nhận định, đánh giá, luận giải về những đặc điểm thi pháp của văn học trung đại.

- *Thái độ*

Người học có khả năng vận dụng kiến thức lý luận và thực tiễn về thi pháp để nghiên cứu và giảng dạy các tác phẩm văn học trung đại Việt Nam.

4. Tóm tắt nội dung học phần

Nội dung học phần: Học phần vận dụng những kiến thức cơ bản về lý thuyết thi pháp vào nghiên cứu và giảng dạy văn học trung đại Việt Nam. Tìm hiểu quan niệm nghệ thuật về con người, về không gian, thời gian trong văn học đến những đặc thù về thi pháp thể loại, về kiểu tác giả. Trên cơ sở đó, đối sánh những đặc điểm thi pháp của văn học trung đại trong tương quan với thi pháp văn học dân gian và văn học hiện đại.

5. Nội dung chi tiết học phần

Chương 1. Một số vấn đề cơ bản về thi pháp văn học trung đại

1.1. Khái niệm thi pháp học, thi pháp văn học

1.1.1. Thi pháp

1.1.2. Thi pháp học

1.2. Vấn đề thi pháp văn học trung đại

1.2.1. Khái niệm thời trung đại

1.2.2. Những đặc điểm chung về loại hình văn học trung đại

Chương 2. Quan niệm nghệ thuật trong văn học trung đại Việt Nam

2.1. Quan niệm nghệ thuật về con người

2.1.1. Con người trong văn học thế kỷ X - XV

2.1.2. Con người trong văn học thế kỷ XVI – XVII

2.1.3. Con người trong văn học thế kỷ XVIII - XIX

2.2. Quan niệm về không gian, thời gian

2.2.1. Thời gian nghệ thuật

2.2.2. Không gian nghệ thuật

Chương 3. Đặc điểm thi pháp hệ thống thể loại văn học trung đại Việt Nam

3.1. Đặc điểm các thể thơ trữ tình

3.1.1. Thơ tự tình

3.1.2. Ngâm khúc

3.1.3. Hát nói

3.2. Đặc điểm phú và các thể văn

3.2.1. Thể phú

3.2.2. Các thể văn

3.3. Đặc điểm các thể truyện, ký

3.3.1. Truyện truyền kỳ

3.3.2. Tiểu thuyết chương hồi

3.3.3. Thể ký, tùy bút

3.4. Diễn ca lịch sử và truyện thơ Nôm

3.4.1. Diễn ca lịch sử

3.4.2. Truyện thơ Nôm

6. Lịch trình và hình thức tổ chức dạy học

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy và học				Tổng
	Lý thuyết, Bài tập	Thực hành – Thực tập	Thảo luận nhóm/lớp	Tự học, tự nghiên cứu	
<u>Chương 1: Một số vấn đề chung về thể loại văn học</u> 1.1. Vị trí của thể loại trong nghiên cứu và giảng dạy lịch sử văn học 1.2. Quan niệm về thể loại văn học 1.3. Tình hình nghiên cứu	3	2	2		

và giảng dạy tác phẩm văn học gắn với đặc trưng thể loại hiện nay 1.4. Tiêu chí phân loại hệ thống thể loại văn học Việt Nam trung đại					
<u>Chương 2: Hệ thống thể loại văn học ngoại nhập</u> 2.1. Văn chương tôn giáo và lễ nghi 2.2. Văn chương cử tử 2.3. Văn học chức năng 2.4. Văn học hình tượng	4	2	3		
<u>Chương 3: Hệ thống thể loại văn học nội sinh</u> 3.1. Diễn ca lịch sử 3.2. Hát nói 3.3. Truyện thơ Nôm	4	2	3		....
<u>Chương 4: Hệ thống thể loại có nguồn gốc từ văn học dân gian</u> 4.1. Thơ lục bát 4.2. Thơ song thất lục bát	4	2	4		
So sánh một số thể loại văn học trung đại VN và thể loại văn học Trung Quốc	3	2	2		
Tổng	18	10	14		

7. Học liệu

7.1. Học liệu bắt buộc:

- [1]. M.Bakhin (Phạm Vĩnh Cư dịch) (1992), *Lí luận và thi pháp tiểu thuyết*, Trường viết văn Nguyễn Du, Hà Nội.
- [2]. Lã Nhâm Thìn (2009), *Phân tích tác phẩm văn học trung đại Việt Nam từ góc nhìn thể loại*, Nhà xuất bản Giáo dục.

7.2. Học liệu tham khảo:

- [1]. Trần Nho Thìn (2012), *Văn học Việt Nam từ thế kỷ X đến hết thế kỷ XIX*, Nhà xuất bản Giáo dục.

8. Hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập học phần

8.1. Kiểm tra - đánh giá thường xuyên

- Tỷ lệ điểm: 30%
- Mục đích: Đánh giá khả năng nắm bắt kiến thức và ý thức thái độ của học viên đối với môn học.
- Yêu cầu: Học viên tham gia đầy đủ các buổi học, chuẩn bị tốt các nội dung thảo luận, bài tập và tự học.
- Hình thức: viết, vấn đáp hoặc kiểm tra nhanh (15 phút)

8.2. Kiểm tra - đánh giá giữa kì

- Tỷ lệ điểm: 20%
- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học, kiểm tra kỹ năng nghiên cứu và xử lý vấn đề thuộc chuyên đề.
- Yêu cầu: Học viên học viên chuẩn bị nội dung kiến thức đã học và tham dự đầy đủ.

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.3. Kiểm tra đánh giá hết học phần

- Tỷ lệ điểm: 50%
- Mục đích: Đánh giá năng lực khái quát, tổng hợp các nội dung đã học và kỹ năng nghiên cứu, xử lý vấn đề thuộc môn học.
- Yêu cầu: Học viên chuẩn bị nội dung kiến thức, kỹ năng đã học và tham dự đầy đủ

- Hình thức: Viết bài tự luận hoặc làm tiểu luận

8.4. Lịch thi, kiểm tra (Theo quy định)

Phê duyệt ngày tháng 12 năm 2017

**Phê duyệt của
Trường**

Trưởng khoa

P.trưởng BM

Người biên soạn

Hoàng Thị Huệ

Trần Quang Dũng